

Хаджи Димитър прѣзъ своето „дѣтство“.

Изпрѣчваме се прѣдъ едно дѣте-гигантъ и трѣбва да се поспремъ. Родътъ и битието на Х. Димитъръ сж прѣдметъ на страници, които характеризиратъ цѣла епоха, не само отъ новата сливенска история, но и отъ тая на българитѣ въобще. *Х. Димитъръ* е епохално явление въ нашата история. Революционната му дѣйность е плодъ не само на непоносимия турски режимъ, но и на собствената му натура.

Х. Димитъръ става причина едвали не за погубването на цѣлия си родъ. Зарадъ него сж страдали баща и майка, братя и сестри. Дори и слѣдъ освобождението двама отъ племенницитѣ му бѣха убити въ Македония. Бащиното му богатство се разсипва, а живитѣ членове на сѣмейството му днѣсъ сж почти въ мизерия.

По баща *Х. Димитъръ* води началото си отъ сръднѣвковната крѣпость *Астъница* или *Асѣновецъ*, въ Асѣновския боазъ, на разстояние два часа отъ Сливенъ. Това заселище, основано отъ първитѣ Асѣновци, които зацаруваха отъ 1186 г., е криело въ себе си стари болярски жилки и чистъ български духъ. Сръднѣвковното му минало почва да се подкопава още съ идването на турцитѣ, вѣроятно отъ 1388 г. нататъкъ.

Много отъ старитѣ тамъ българи се разпрѣсватъ по разни посоки, на първо мѣсто къмъ Сливенъ. Между първитѣ основатели на квартала Клуцохоръ е имало такива и отъ Асѣновецъ, както личи и отъ обстоятелството, че първата махала тамъ е била заселена съ видни на врѣмето си свещеници, които, очевидно, сж дошли тукъ отъ бивши, близки на Сливенъ, просвѣтени сръдища. Окончателното разсипване на това заселище се отнася къмъ кърджалийското върлуване отъ 1790 г. нататъкъ, обаче заплашвани отъ по-рано, Асѣновци за послѣденъ пжтъ се разпиляватъ около това врѣме. Единъ отъ тѣхъ е билъ *Дѣдо Кръстю*, дѣдо на *Х. Димитъръ* по баща. Той се установява въ Клуцохоръ, отъ дѣто и почва запомненото родословие на Х. Димитровия родъ.

Отъ роденитѣ въ Клуцохоръ Дѣдо-Кръстеви синове за насъ сж важни *Стоянъ* и *Никола*. Стоянъ израства и залавя Балкана, дѣто и се зачува като *Стоянъ Войвода*. (Това по разказа на Х. Димитровата сестра *Тяна*. Споредъ нея, тия братя, отъ които Никола е неинъ баща, сж били раждани въ Сливенъ, а не въ Асѣновецъ, както е у Страшимировата брошурка за „Кръстю Асѣновъ“. Баща имъ се казва въ *Кръстю*, а не *Христо*.)¹ Никола е билъ по-малъкъ отъ Стоянъ, но точната дата на раждането му не е извѣстна. Споредъ думитѣ на моята разказвачка, той е умрѣлъ на 105

¹) Христо ще се казва въ бащата на Кръстю, дѣдо на Стоянъ и Никола.